Súd:	Okresný súd Košice okolie
Spisová značka:	16C/206/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7508212941
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Lea Švrčeková
ECLI:	ECLI:SK:OSKE3:2012:7508212941.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie samosudkyňou JUDr. Leou Švrčekovou v právnej veci žalobkyne Q. O., narodenej X.XX.XXXX, O. B. Q., S. XXXX/XXX, zastúpenej Q.. P. I., advokátom v S., Č. X proti žalovanému X. Ž., narodenému XX.X.XXXX, bývajúcemu v Č. Y., V., I. K. XXX, zastúpenému JUDr. V. V., U. B. Q. K. O., Z. X, o náhradu nemajetkovej ujmy

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 2.000 eur v pravidelných splátkach po 200 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 1005,22 eur Mgr. P. I., U. B. S., v lehote troch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou zo dňa 28.2.2008 žiadala zaviazať žalovaného na náhradu škody vo výške 28.129,- Sk - 933,41 eur, ktorá jej vznikla v súvislosti so zabezpečením pohrebu jej manžela Q. O. a domáhala sa aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 300.000,- Sk - 9.958,17 eur ako zadosťučinenia za zásahy do jej súkromného a rodinného života v dôsledku úmrtia manžela na následky zranení, ktoré utrpel ako chodec pri dopravnej nehode zavinenej žalovaným, ktorý dňa 1.3.2006 asi o 18.00 hod. v Medzeve riadil motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu a s nezapnutými svetlami, nezaregistroval dvojicu chodcov idúcich vedľa seba pri pravom okraji vozovky, za tento skutok bol rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie č. k. 5T17/2007-152 zo dňa 12.12.2007 uznaný vinným.

V časti nároku na náhradu pohrebných nákladov bol vydaný platobný rozkaz č. k. 16C44/2008-32 zo dňa 26.1.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.3.2009 a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy bol z konania pôvodne vedeného pod číslom 16C44/2008 uznesením č. k. 16C206/2008-29 zo dňa 28.10.2008 vylúčený na samostatné konanie.

Vo veci bol vydaný rozsudok č. k. 16C2006/2008-102 zo dňa 3.3.2011, ktorým bolo uložené žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 2000 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá, štátu ani účastníkom nebola priznaná náhrada trov konania.

Tento rozsudok napadla odvolaním len žalobkyňa, navrhla ho zmeniť a zaviazať žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 9.958,18 eur a na náhradu trov konania , žalovaný nepodal odvolanie proti uvedenému rozsudku. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 5Co335/2011-119 zo dňa 26.3.2012

zrušil nepadnutý rozsudok okrem výroku o prisúdení sumy 2000 eur žalobkyni a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný poukazoval na svoje pomery, ktoré mu neumožňujú zaplatiť žalobkyni vyššiu sumu než pôvodne priznaných 2000 eur, ktoré jej spláca.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkyne Y. O. znaleckým dokazovaním z odboru psychológia a takto zistil skutkový stav:

Spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5T17/2007 bolo preukázané, že žalovaný dňa 1.3.2006 ako vodič osobného motorového vozidla spôsobil pod vplyvom alkoholu s najmenej 1,00 mg/l alkoholu v krvi pri jazde s nezapnutými svetlami dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k zraneniu chodca -manžela žalobkyne Q. O., K. XX.X.XXXX, ktorý zomrel 3.3.2006 na následky zranení, ktoré utrpel pri tejto dopravnej nehode, rozsudkom č. k. 5T17/2007-152 zo dňa 12.12.2007 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1,4 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní piatich rokov, žalobkyňa Q. O. ako poškodená bol odkázaná s nárokom na náhradu škody na občiansko- právne konanie.

Výpoveďou žalobkyne, sobášnym listom bolo preukázané, že manželstvo žalobkyne a Q. O. bolo uzavreté 29.6.1987, z ich manželstva pochádzajú dve plnoleté deti - Y. O., K. X.X.XXXX a Y. O., narodený XX.X.XXXX, ich spolužitie bolo harmonické a manžel žalobkyne aj napriek dlhodobej nezamestnanosti zabezpečoval potreby rodiny aj príjmami za príležitostne vykonávané práce, jeho úmrtím sa zhoršila ekonomická situácia žalobkyne, ktorá je dlhodobo nezamestnaná, odkázaná na dávky v hmotnej núdzi. Rovnako bolo preukázané, že manžel žalobkyne nemal pred uvedeným úrazom žiadne vážne zdravotné problémy, jeho náhle úmrtie podstatným spôsobom ovplyvnilo život žalobkyne, a to nielen v ekonomickej oblasti. Tieto skutočnosti boli preukázané aj výpoveďou svedkyne Y. O., dcéry žalobkyne, ktorá už viac než 10 rokov nežije so žalobkyňou v spoločnej domácnosti, avšak takmer denne rodičov navštevovala. Znaleckým posudkom číslo 12/2010 znalca z odboru psychológia Mgr. Q. O. bolo preukázané, že pre žalobkyňu bola smrť manžela jednoznačne traumatickou udalosťou s následným rozvodom depresívnej sympthormatiky - uzavrela sa do seba, negatívne vnímala svoju budúcnosť, stratila záujem o dianie okolo seba, bola apatická, zhoršil sa jej spánok a s rozvojom postraumatickej stresovej poruchy. Žalobkyňa oznámila znalcovi suicidálny pokus dva mesiace po smrti manžela, nevyhľadala psychiatrickú pomoc. Znalec uvádza, že proces trúchlenia prebiehal u žalobkyne prolongovane z dôvodu úzkej existenčnej spätosti s manželom, veľa času trávila sama doma, nemala rozptýlenie napríklad vo forme zamestnania, postupne sa začala viac orientovať na svoje deti a vnúčatá, nadviazala aj krátkodobý vzťah s iným mužom. Znalec pri posudzovaní aktuálneho stavu žalobkyne nezistil prítomnosť depresívnej symptomatiky ani postraumatickej stresovej poruchy, pod vplyvom úmrtia manžela však došlo k zmene niektorých osobných charakteristík žalobkyne, zvýraznil sa nedostatok sebaistoty, úzkosť, oslabenie dynamiky duševného života, precitlivelosť, tieto zmeny v osobnosti môžu mať charakter dočasných zmien v závislosti od úspešnosti procesu stabilizácie v nových životných podmienkach, v opačnom prípade môže viesť k spoločenskej izolácii a získať charakter relatívne stabilných osobnostných čŕt. Žalobkyňa okrem toho utrpela aj ujmy v oblasti intimity partnerského vzťahu, stratila oporu pri výchove detí a vnúčat, ochranu vo vzťahoch s okolím, finančné zabezpečenie, praktickú pomoc v domácnosti, ľudskú blízkosť a vzťahovú perspektívu v ďalšom živote. Ujma v týchto oblastiach trvá, žalobkyňa doposiaľ nenadviazala stabilnejší partnerský vzťah.

Výpoveďou žalovaného, opisom jeho mzdového listu, nájomnou zmluvou, potvrdeniami a príjmoch manželky žalovaného. P. Ž. bolo preukázané, že rodina žalovaného sa pred vplyvom tejto tragickej udalosti odsťahovala z Medzeva do Českej republiky, predali rodinný dom v Medzeve, žalovaný žije s manželkou P. Ž., plnoletou dcérou W. Ž. jej partnerom a ich maloletým dieťaťom v prenajatom družstevnom byte, spoločne platia výdavky na bývanie v sume 10.563 Kč. Žalovaný je v pracovnom pomere so W. V., W..Y..R.., odštepný závod Ž. R.d 1.9.2009, za celé obdobie zamestnanosti jeho priemerný čistý mesačný príjem predstavuje suma 14.458 Kč. Manželka žalovaného od 1.6.2011 je v pracovnom pomere so spoločnosťou E., W..Y..R.. so sídlom v Postolprtoch, jej priemerný čistý mesačný príjem je 7483 Kč.

Žalovaný nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty, prostriedky získané predajom domu boli spotrebované na živobytie rodiny počas jeho výkonu trestu odňatia slobody a po presťahovaní do Českej republiky.

Podľa § 11 Obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a dospel k záveru, že úmrtím manžela žalobkyne, ku ktorému došlo v dôsledku zranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehody zavinenej žalovaným došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobkyne na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život, tento zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný a doposiaľ poskytnuté morálne zadosťučinenie trestným konaním proti žalovanému nie je postačujúce. Pri určení peňažnej sumy, ktorou má žalovaný nahradiť žalobkyni nemajetkovú ujmu sa súd usiloval o primeranú náhradu s prihliadnutím na intenzitu, povahu i spôsob neoprávneného zásahu, jeho následky na osobnosť a ďalší život žalobkyne. Súd súčasne vyhodnotil aj pomery a správanie žalovaného, a dospel k záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy sumou 4.000 eur, z ktorej suma 2000 eur už bola priznaná rozsudkom č. k. 16C206/2008-102 zo dňa 3.3.2011 je primeraná pomerom, v dôsledku konania žalovaného došlo k úmrtiu manžela žalobkyne, intenzita ujmy žalobkyne je veľmi vysoká. Náhrada nemajetkovej ujmy však nemôže byť pre povinnú osobu likvidačná, žalovaný si pri zvýšenom úsilí môže zadovážiť potrebnú peňažnú sumu, ktorú mu sú aj umožnil splácať v primeraných splátkach po 200 eur mesačne, avšak nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatnou celá suma.

Nahradením nemajetkovej ujmy dôjde ku končenému usporiadaniu pomerov účastníkov.

Z týchto dôvodov súd zaviazal žalovaného na plnenie v sume 2.000 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 3 O.s.p. - žalobkyňa, ktorá uplatnila pravo na ich náhradu mala v konaní len čiastočný úspech, avšak výška priznaného plnenia závisí od úvahy súdu, základná sadzba tarifnej odmeny za úkony vykonané do 31.5.2009 sa vypočítala z výšky súdom priznaného plnenia, za úkony vykonané od 1.6.2009 je tarifnou hodnotou sporu 2000 eur, vo veciach ochrany osobnosti, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Žalobkyňu v konaní zastupoval Mgr. P. I., advokát v Košiciach, rozhodnutia Centra právnej pomoci Bratislava, kancelária Košice č. k. 3N46/08 zo dňa 11.2.2008, ktorým bol žalobkyni priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a určený tento advokát na zastupovanie v konaní pred súdom vo veci náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej úmrtím manžela. Z týchto dôvodov sa žalobkyni priznáva právo na náhradu trov konania, ktoré pozostávajú len z trov právneho zastúpenia advokátom za tieto úkony právnej služby: - prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 25.2.2008, písomné podanie - žaloba zo dňa 28.2.2008, účasť na pojednávaniach v dňoch 20.11.2009, 15.1.2010, 23.2.2010, 3.3.2011, písomné podanie odvolanie zo dňa 26.5.2011, účasť na pojednávaní dňa 29.6.2012 - odročené bez prejednania veci a za účasť na pojednávaní dňa 26.10.2012, podľa § 10 ods. 1, 8, § 14 ods. 1 písm. a, b, c, ods. 2/ písm. a, 5

písm. b vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. advokátovi za prvé dva úkony vykonané do 1.6.2009 - odmena podľa § 10 ods. 1 vychádza z tarifnej hodnoty veci 4.000 eur - t. j. dva - krát po 151,05 eur, za osem úkonov vykonaných v rokoch 2009 až 2012 advokátovi patrí odmena podľa § 10 ods. 8 Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom od 1.6.2009, tarifnou hodnotou veci je suma 2.000 eur, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je 91,29 eur, základná sadzba tarifnej odmeny patrí advokátovi za zastupovanie na pojednávaniach v dňoch 20.11.2009, 15.1.2010, 23.2.2011, 3.3.2011, za odvolanie zo dňa 26.5.2011 a za zastupovanie na pojednávaní dňa 26.10.2012 - t. j. 6-krát po 91,29 eur, za zastupovanie na pojednávaní dňa 29.6.2012 advokátovi patrí 1 / 4 základnej odmeny - t. j. suma 22,82 eur a za rokovanie s protistranou vykonané dňa 26.7.2012 patria advokátovi 2/3 základnej odmeny - t. j. suma 60,86 eur, podľa § 16 ods. 3 Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. ku každému úkonu právnej služby patrí aj paušálna suma náhrad: za dva úkony vykonané v roku 2008 po 6,31 eur, za úkon vykonaný v roku 2009 v sume 6,95, za dva úkony vykonané v roku 2010 po 7,21 eur, za dva úkony vykonané v roku 2011 po 7,41 eur, za tri úkony vykonané v roku 2012 po 7,63 eur, spolu odmena a náhrady advokáta predstavuje suma 1005,22 eur. S prihliadnutím na pomery účastníkov súd určil žalobcovi lehotu tri mesiace na náhradu trov konania.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice okolie písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.